

T.C.

SAĞLIK BAKANLIĞI

Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.100.APK.0000000/725(726) 22 Şubat 2005

Konu: Döner Sermaye Kaynaklarından Yapılacak Olan

İhalelerde Uyulması Gereken Usul ve Esaslar

.....VALİLİĞİNE

(İl Sağlık Müdürlüğü)

GENELGE

2005/29

Bilindiği üzere 01.01.2003 tarihinden itibaren kamu alımlarında 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümlerine göre hareket edilmektedir. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 2 nci maddesinin (a) bendi ile, döner sermayeli kuruluşlar da Kanun kapsamına alınmıştır.

Anılan Kanun gereği, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa ilişkin bütün mevzuatı, standart ihale dokümanlarını ve tip sözleşmeleri hazırlamak, geliştirmek ve uygulamayı yönlendirmek Kamu İhale Kurumu'nun görevleri arasında yer almaktadır. Bu nedenle öncelikle kurumlarımızın döner sermaye kaynaklarından yapacakları alımlarda, anılan Kanunlarla birlikte Kamu İhale Kurumunca çıkartılan ikincil mevzuat hükümlerine göre hareket etmeleri gerekmektedir. Söz konusu mevzuata Kamu İhale Kurumunun www.kik.gov.tr sitesinden ulaşılabilir.

Bununla birlikte her ne kadar ihalelerde uygulamayı yönlendirme görevi Kamu İhale Kurumuna verilmiş olsa da, Bakanlığımıza bağlı kurum ve kuruluşların döner sermaye kaynaklarından yapmış oldukları ihalelerde uygulamada karşılaşılan sorunların giderilmesi ve kurumlarımız arasındaki uygulama birliğinin sağlanması amacıyla aşağıda belirtilen hususların açıklanmasında fayda mülhaza edilmiştir.

I- GENEL ESASLAR

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ile bu kanunlara dayanılarak çıkartılmış ikincil mevzuatın sağlıklı bir şekilde uygulanmasının en önemli unsurlarından biri, kurumlarımızda gider tahakkuk memuruna bağlı satın alma birimlerinin kurulması ve bu birimlerde yeteri kadar idari, mali, teknik ve sağlık konularında bilgi ve deneyim sahibi personelin görevlendirilmesidir.

Bilindiği üzere 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihtiyaçların giderilmesi amacıyla yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usuller olup, diğer ihale usulleri kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabilir.

Birkaç istekli tarafından karşılanması mümkün olan ihtiyaçların kısmi teklife açık olarak (kalem kalem) ihale edilmesi (örneğin ilaç, serum, tıbbi sarf malzemeleri, demirbaş ve gaz alımları gibi), kit karşılığı cihaz edinme ihaleleri gibi gruplandırılacak ihtiyaçların temininde ise grup halinde ihaleye çıkılması hususuna dikkat edilmesi gerekmektedir.

Eşik değerlerin veya parasal limitlerin altında kalmak ya da uygulama yönetmeliklerinde yer alan bazı hükümlerin aşılabilmesi amacıyla, mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin kısımlara bölünerek yapılması mümkün değildir.

İhale Yetkilisi

21 Ağustos 2003 tarihli ve 1931 sayılı (Genelge No:2003/99) Genelgemiz ile; Döner Sermayeli Kurum ve Kuruluşlarımızda hizmetin daha etkin ve süratli yürütülebilmesi amacıyla; Bakanlık Makamından alınan 19.08.2003 tarih ve 2996 sayılı Onay ile Kurum Müdür ve Baştabibi ile Sağlık Müdürüne kurum ihtiyaçları için yapacakları ihalelerde (Döner sermaye kaynaklı), limite bağlı olmaksızın (izin alınması gerekli hallerde izin almak kaydıyla) ihaleye çıkabilme, ihaleleri tasdik ve ihalelerle ilgili sözleşme yapma yetkisi verilmiştir.

Eşik Değer

Döner Sermaye kaynaklı yapılacak alımlarda eşik değer olarak 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 8 inci maddesinin (b) bendi için belirlenen ve her yıl Kamu İhale Kurumunca güncellenen parasal değer (2005 yılı için mal ve hizmet alımlarında 756.438,00-YTL., yapım işlerinde 16.641.656,00-YTL'dir.) esas alınacaktır.

İhale Dokümanları

Bilindiği üzere isteklilerin ihaleye teklif verebilmeleri için ihale dokümanını satın almaları zorunludur. İhale doküman bedelinin dokümanın basım maliyetini aşmayacak ve rekabeti engellemeyecek bir şekilde belirlenmesi gerekmektedir.

Bazı firmaların ihale dokümanını idareden teslim almaksızın (Standart Form □ KİK005.0/...Ön Yeterlik/İhale Dokümanının Satın Alındığına İlişkin Form düzenlenmeden) dışarıdan ihale muhteviyatını inceleyip doküman bedelini ilgili hesaba yatırmak suretiyle idareye teklif dosyası sunduğu görülmektedir. Bilindiği üzere Tip İdari Şartnamelerde; "İhale dokümanının satın alındığına dair belge" nin teklif dosyası içerisinde istekliler tarafından sunulmasının zorunlu olduğu belirtilmektedir. İhale dokümanının satın alındığına dair belge olarak; bedelin ödendiğine dair dekont/makbuz ile birlikte Standart Form □ KİK005.0/... Ön Yeterlik/İhale Dokümanının Satın Alındığına İlişkin Formun (Bu formun iki nüsha halinde doldurularak bir suretinin istekliye verilmesi gerekmektedir.) istenmesi gerekmektedir.

Ortak girişim olarak teklif verecek olan isteklilerden en az bir ortağın Kapasite, araştırma

geliştirme, standart ve kaliteye ilişkin belgeleri sağlaması yeterli olduğundan, mevzuata aykırı olarak bu belgelerin tüm ortaklardan istenilmemesi gerekmektedir.

Kanun, Uygulama Yönetmelikleri ve diğer mevzuat ile belirlenmiş olan kurallar üzerinde idarenin değiştirme ve kaldırma gibi herhangi bir yetkisi bulunmamaktadır. (Örneğin: İş deneyim belgesi olarak ihale veya ön yeterliğin ilk ilan tarihinden geriye doğru son beş yılda yapılan işler kabul edileceği mevzuat ile düzenlendiği halde bu süre üzerinde değişiklik yapılarak son iki yıl, son üç yıl gibi düzenlemeler yapıldığı görülmektedir.) İhale dokümanı düzenlenirken sadece idarenin yetkisinde olan hususlarda düzenleme yapılması gerekmektedir.

İhale dokümanı kapsamında yer alan sözleşme tasarısı hazırlanmadan ihaleye çıkılmaması gerekmektedir.

İhale ve/veya ön yeterlik dokümanında, referans belgesinin zorunlu belge olarak istenilmemesi, istenilecekse referans belgesi yerine iş deneyim belgesi istenilmesi gerekmektedir.

İhale ve/veya ön yeterlik dokümanını "compact disc (CD)" ortamında hazırlayarak aday veya isteklilere satmak isteyen idarelerin, 2004 Yılı Kamu İhale Genel Tebliği'nin birinci bölümünün IX-D maddesinde belirtilen güvenlik tedbirlerini almaları ve belirtilen diğer esaslara uymaları gerekmektedir.

İhale ve ön yeterlik dokümanının, ilk ilanın yayımlandığı gün isteklilerin görebileceği ve satın alabileceği halde hazır bulundurulması gerekmektedir.

İhalelerin yabancı isteklilere açılması ve yerli istekliler lehine fiyat avantajı uygulanmasında;

Yaklaşık maliyeti eşik değerlerin üzerinde olan ihalelerin yerli ve yabancı isteklilere açık olması gerekmektedir. Ancak yaklaşık maliyeti eşik değerlerin altında kalan ihalelerde ihaleye sadece yerli isteklilerin katılması hususunda ihale dokümanlarına hüküm konulabilir.

Yaklaşık maliyeti eşik değerlerin üzerinde olan ihalelerde; hizmet alımları ve yapım işlerinde bütün yerli istekliler lehine, mal alımlarında ise 2004 Yılı Kamu İhale Genel Tebliği'nin "VI-C Yerli Malı Belgesi" başlığı altında yer alan malları teklif eden yerli istekliler lehine % 15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanması hususunda ihale dokümanlarına hüküm konulabilir.

İhale onay belgesine bütçe yılı ve harcamanın hangi kalemden yapılacağına mutlaka yazılması gerekmektedir.

İlaç, sarf malzemesi vb. toplu alım ihalelerinde ihale dokümanının her kalem için ayrı ayrı teklif verilebilecek şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

Teknik şartnamelerin kurulacak komisyon tarafından iyi bir araştırma yapılarak, herhangi bir marka, model veya firmayı tarif eder nitelikte olmamasına, diğer rekabeti engelleyici unsurlar taşımamasına ve kurumun ihtiyacına cevap verecek özelliklere sahip olmasına dikkat edilerek hazırlanması gerekmektedir.

Hizmet ihalelerine ait şartnamelerde çalıştırılacak işçilerin sayılarının ve niteliklerinin açıkça belirtilmesi (örn: 1 aşçıbaşı, 5 aşçı, 10 garson, 2 kaloriferci gibi) gerekmektedir.

İş Deneyim Belgeleri

İhalelerde isteklilerden istenen İş Deneyim belgeleri ihalenin sonuçlandırılmasında, özellikle hizmet alımı ihalelerinin sonuçlandırılmasında büyük önem arz etmektedir. Bu nedenle, iş deneyim belgelerinin düzenlenmesinde azami özen gösterilmesi, firmalar tarafından hazırlanan belgelere doğrudan doğruya imza koymak yerine, talep edilen iş deneyim belgesinin bizzat idare tarafından hazırlanması, hizmet tanımının ve sözleşme tutarının doğru yazılması, firmanın ticaret sicil gazetesindeki unvanının kısaltma yapılmadan adının tam olarak yazılması, ticaret sicil numarasının ve bağlı olduğu ticaret odasının adının açıkça gösterilmesi gerekmektedir.

İş deneyim belgesinin, teklif edilen bedeli hangi oranda karşılması gerektiğine ilişkin oranın ihale dokümanında mutlaka gösterilmesi, bu oranın mal ve hizmet alımlarında teklif edilen bedelin %25'inden az ve %50'sinden fazla olmamasına dikkat edilmesi gerekmektedir.

Özel kurum ve kuruluşlardan alınan iş deneyim belgelerinin ekinde bulunması gereken belgelerin olup olmadığına dikkat edilmesi gerekmektedir.

İlanlar

Şartları oluşmadan düzeltme ilanlarının yapılmaması ve zeyilname düzenlenmemesi; düzeltme ilanlarının yapılması ve zeyilname düzenlenmesi konularında, 4734 sayılı Kanunun 26 ncı ve 29 uncu maddelerinde belirtilen süre ve esaslara dikkat edilmesi gerekmektedir.

İhale ve/veya ön yeterlik ilanları hazırlanırken Kanun'da belirtilen zorunlu hususların tamamının bulunup bulunmadığına ve ihale dokümanında olmayan hususlara ilanda yer verilmemesine dikkat edilmesi gerekmektedir.

İhale ve/veya ön yeterlik ilanlarının yayımlanmasında Kanun'da belirtilen sürelerle, nerelerde ve kaç defa yayımlanması gerektiğine dikkat edilmesi gerekmektedir.

Teminatlar

İsteklilerce ihaleye sunulan teklif dosyası içerisindeki geçici teminat mektuplarının gerek görüldüğünde ilgili bankanın veya özel finans kurumunun genel müdürlüğünden veya şubesinden teyidinin yapılması, kesin teminat mektuplarının ise, mutlaka teyitlerinin yapılması gerekmektedir.

Bazı isteklilerce idareyi yanıltmak maksadıyla kesin teminat mektubunun renkli fotokopisinin idareye verildiği, idare ile banka arasında yapılan teyit yazışmalarından ve sözleşme imzalandıktan sonra aslının bankaya iade edildiği tespit edildiğinden; teyit yazılarında, bankanın istekli adına idareye hitaben vermiş olduğu teminat mektubunun geçerlilik süresinden önce bankaya (istekli tarafından) geri iade edilmesi durumunda, ilgili bankanın bu teminatı işlemde kaldırmak üzere kabul etmeden önce idareye bilgi vermesinin istenmesi gerekmektedir.

İhale üzerinde kalan istekli ile ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekliye ait teminat mektupları ihaleden sonra saymanlık ya da muhasebe müdürlüklerine teslim edilir. Diğer isteklilere ait teminatlar ise hemen iade edilir. İhale üzerinde kalan istekli ile sözleşme imzalanması halinde, ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibine ait teminatın hemen iade edilmesi gerekmektedir.

İlaç Alımları

Bilindiği üzere kurumlarımız tarafından yapılan ilaç ihalelerine imalatçı firmalar ile ecza depoları girebilmektedir. İlaç fiyatları ise, Bakanlığımız tarafından belirlenmektedir. Bu nedenle ilaç ihalelerinde ihale sonucu oluşan fiyatların Bakanlığımız tarafından belirlenen Depocu Azami Satış Fiyatlarının üzerinde olmamasına dikkat edilmesi,

Bununla birlikte, tekliflerin değerlendirilmesinde kurumlarımızca yapılan ilaç ihalelerinde genellikle depocu azami satış fiyatından ortalama %22-30 arasında indirim yapılarak fiyat teklif edildiği, bazen bu indirim oranlarını da aşan tekliflerin yapıldığı dikkate alınarak Sağlık Bakanlığı İhale Bilgi Sistemine aktarılan ilaç ihalelerine ait ihale fiyatlarının da göz önünde bulundurulmasına özen gösterilmelidir.

İlaç ihalelerinde sadece ecza deposu ve imalatçı firmaların ihaleye girebileceği, ilaç ambalajlarının hastane ambalajı olması, etken maddesi aynı olan ilaçların muadillerinin kabul edileceği, ayrıca ilaç kutu ve ambalajlarındaki fiyat kupürünün üzerine gelecek şekilde, ihaleyi alan firma tarafından büyük harflerle kırmızı renkte ve okunabilir puntoda; (miadı yaklaşan ilaçların değiştirilmesinde sorun olmaması için kurum ismi belirtilmeden) "İHALE MALIDIR SATILAMAZ" ibaresinin yazılması ve fiyat kupürlerinin delinmiş olarak teslim edileceği yolundaki hükümlerin şartnamelere konulması gerekmektedir.

Döner Sermayelerde 4734 Sayılı Kanununun 62 nci maddesini (ı) bendinin uygulanması

Döner sermaye kaynaklı yapılacak alımlarda 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62 (ı) maddesinin uygulanması hususunda Kamu İhale Kurumunca yayımlanan Tebliğler ile Bakanlığımızca yayımlanan 22 Mart 2004 tarih ve 1218 sayılı (Genelge No 2004/37) Genelge ve 13 Ağustos 2004 tarih ve 4349 sayılı (Genelge No 2004/105) Genelgelerimize göre hareket edilmesi gerekmektedir.

2004 Yılında, 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/f ve 22/d maddelerine göre yapılan alımlarda Kanununun 62/ı maddesinde belirtilen %10'luk limit aşıldığından Kamu İhale Kurumundan uygun görüş alınabilmesi için yoğun bir talep ile karşılaşılmıştır. Uygun görüş taleplerinin çoğunda geçerli gerekçeler bulunmadığından bahisle uygun görüş alınamamış ve kurumlarımız mağdur olmuşlardır. Bu tür sıkıntıların yaşanmaması noktasında, yıllık ihtiyaçların önceden tespit edilerek zamanında temin edilmesi ve açık ihale usulü ile belli istekliler arasında ihale usulünün esas alınması, acil ve zorunlu ihtiyaçlar dışında 21/f ve 22/d maddelerinin kullanılmamasına özen gösterilmesi, 4734 sayılı Kanununun 21 ve 22 nci maddesinde sıralanan diğer bentlerde herhangi bir sınırlama olmadığına bilinmesi gerekmektedir.

İlave İş veya İş Eksilişi

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 4964 sayılı Kanunla değişik 24 üncü maddesine göre öngörülemeyen durumlarda sözleşme kapsamında ilave işlerin veya iş eksilişinin yapılması mümkün olabilmektedir. Ancak mal (ilaç, tıbbi malzeme gibi) ve hizmet (yemek, temizlik gibi) alımlarında, ilave işlerin veya iş eksilişinin yapılabilmesi için ihalelerin mutlaka birim fiyat teklif almak suretiyle yapılması gerekmektedir.

Diğer Hususlar

5018 sayılı Kanunun 82 nci maddesi uyarınca anılan Kanunun 81 inci maddesinin (b) bendi, 01.01.2005 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Yürürlüğe giren hüküm ile, 832 sayılı Sayıştay Kanununun 30, 32, 33, 36, 37 nci maddeleri ile diğer maddelerinin 5018 sayılı Kanuna aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmış olup, daha önce döner sermaye kaynaklarından yapılan ihalelere ait sözleşme dosyalarının, Sayıştay tarafından yapılan tescil ve kayıt işlemleri artık yapılmayacaktır.

01.01.2005 tarihinden itibaren 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında yer alan petrol ürünleri fiyatlarının serbest bırakılmış olması nedeniyle, bu tarihten sonraki alımlarda anılan ürünler için fiyat farkı ödenmesi mümkün olmayacaktır.

Daha önceki Genelgelerde Yataklı Tedavi İşletme Yönetmeliğine göre, Muayene Kabul Komisyon Başkanı Hastane Müdürü olduğundan, ihale komisyonlarında Hastane Müdürünün görevlendirilmemesi istenmişti. Ancak 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na istinaden çıkartılan Muayene ve Kabul Yönetmeliklerinde Komisyonların kimlerden oluşacağına dair esaslar belirlendiğinden Hastane Müdürü'nün İhale komisyonlarında görevlendirip görevlendirilmeme işi idarenin takdirine bırakılmıştır.

Bilindiği üzere döner sermaye bütçeleri yıllık hazırlanmakta olup, ihalelerin de bütçe yılı ile sınırlı olması gerekmektedir. Bu nedenle ihale dokümanlarında işin bitim tarihinin mutlaka 31.12.200. olarak belirtilmesi gerekmektedir.

Diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanlar reddedilmeden önce teklif sahiplerinden yazılı açıklama istenilmesi, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 38 inci maddesi ile 2004 Yılı Kamu İhale Tebliğinin "XI- Tekliflerin Alınması Ve Değerlendirilmesi" başlığı altında yapılan açıklamalar doğrultusunda hareket edilmesi, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin tekliflerinin reddedilmesi gerekmektedir.

İhale sürecinde elden veya posta yoluyla yapılması gereken tebligatlardan, elden yapılmayanların iadeli taahhütlü olarak posta yoluyla yapılması gerekmektedir.

Temizlik ve yemek hizmet alımı ihalelerinde idarelerin ihaleye malzemeli veya malzemesiz olarak çıkabilme serbestisi bulunmakta olup, bu konuda idarelerin maliyet, teminde kolaylık, verimlilik ve sair etkenleri göz önünde bulundurarak kapsamlı bir analiz yapmak suretiyle ihale şekline karar vermesi önem arz etmektedir.

II - HİZMET ALIMLARI

A- Çalıştırılacak İşçi Sayısının Tespiti

Yardımcı Hizmetler Sınıfı personel tarafından yerine getirilmesi gereken hizmetlerin ihalelerinde çalıştırılacak işçi sayısının tespitinde; Bakanlığın 06.12.2001 tarih ve 11706 sayılı Onayına istinaden, 26.10.1994 tarih ve 22093 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sağlık Bakanlığı Taşra Teşkilatı Yatak ve Kadro Standartları Yönetmeliğinde belirtilen Yardımcı Hizmetler Sınıfı Personel Standardının uygulanması ve bu sayılara halen uygulanmakta olduğu gibi eğitim hastaneleri ile 300 ve daha yukarı yatak kapasiteli kurumlar için % 75 oranında, diğer kurumlar için % 50 oranında artış yapılarak ilave edilmesine devam edilmesi, ayrıca vardiya uygulayan hastanelerde bu oranlara % 30 ilave edilmesi, 28.12.2001 tarih ve 26980 sayılı Genelge ile duyurulmuştur.

Ancak, uygulamada bazı tereddütlerin ve yanlış anlaşılmaların olduğu görülmüş olup, uygulama birliğinin sağlanması için; hizmet ihalelerinde azami çalıştırılacak işçi sayısının tespitine dair aşağıda bir örnek verilmiştir.

Örnek; 400 yataklı bir hastanenin yardımcı hizmetler sınıfı personel standardı 300, bu sınıfta çalışan eksik personel sayısı da 120 olduğunda bu sayıya, hastane 400 yataklı olduğu için standardın % 75'inin ilave edilmesi gerekmektedir.

Standardın % 75'i (225) + Eksik Personel (120) = Azami Çalıştırılacak İşçi Sayısı (345)

Ayrıca; Kurumun yardımcı hizmetler sınıfı personel standardının belirlenmesinde 24.07.2001 tarih ve 24472 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Sağlık Bakanlığı Taşra Teşkilatı Yatak ve Kadro Standartları Yönetmeliği ile Eki Cetvellerin Değiştirilmesine Dair Yönetmelik" ile getirilen değişikliğin değil, değişiklik öncesi şeklinin (12.12.1995 tarih ve 22491 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Sağlık Bakanlığı Taşra Teşkilatı Yatak ve Kadro Standartları Yönetmeliği ile Eki Cetvellerinin Değiştirilmesine Dair Yönetmelik) baz alınması gerekmektedir.

B- Hizmet Alımlarında Yemek, Yol Ve Giyecek

Bilindiği üzere, yıllardır hizmet alımı kapsamında çalıştırılan işçilerin yemek, yol ve giyecek ihtiyaçlarının aynı veya nakdi olarak istekliler tarafından karşılanacağına dair idari şartnamelere kurumlarımız tarafından hükümler konulmaktadır. Bu hükümlere istinaden işçilerin yemek, yol ve giyecek ihtiyaçlarının giderilmesine yönelik maliyetler ise, yaklaşık maliyet (muhammen bedel) tespitinde dikkate alınmakta ve isteklilerden brüt asgari ücret ile öngörülen yemek, yol ve giyecek bedellerinin altında teklif vermemeleri istenmektedir. Sonuç olarak brüt asgari ücret ile, öngörülen yemek, yol ve giyecek bedelleri kurumlarımız tarafından karşılanarak uhdesinde ihale kalan firmalara ödenmektedir.

Ancak uygulamada bazı sıkıntıların yaşandığı gözlemlenmiş ve bu sıkıntıların ortadan kaldırılması ile kurumlarımız arasında uygulama birliğinin sağlanması amacıyla Bakanlık Makamından alınan 17 Ocak 2005 tarih ve 196 sayılı Onay ile bundan böyle (sözleşmeye bağlanan ihaleler hariç olmak üzere);

Bakanlığımıza bağlı kurum ve kuruluşlarca, hizmet alımı kapsamında çalışan işçilerin yemek,

yol ve giyecek ihtiyaçlarının istekliler tarafından karşılanmasının öngörüldüğü durumlarda;

a) İşçilerin yemek ihtiyaçlarının aynı veya nakdi olarak karşılanması için firmalara bir bedelin ödenmesi uygulaması yerine, yemek ihtiyaçlarının hastane tarafından çıkartılan yemekten bedelsiz karşılanması yönünde şartnamelere hüküm konulması ve yemek bedelinin yaklaşık maliyet hesaplamalarında dikkate alınmaması,

b) Yol ve giyecek ihtiyaçlarının ise, istekliler tarafından aynı (yol ihtiyacının idarenin takdirine göre toplu taşıma araçlarından sağlanacak bilet ile örneğin 50, 60 bilet veya servis imkanlarıyla karşılanması gibi) olarak karşılanacağına dair şartnamelere hüküm konulması ve yaklaşık maliyet hesaplamalarında yol ve giyecek bedellerinin dikkate alınması,

uygun görülmüştür.

c) Kurumda yemek çıkmıyorsa, yemek ihtiyacının aynı veya nakdi karşılanacağına karar vermek idarenin takdirinde olup, burada önemli olan hizmet alımı kapsamında çalıştırılan işçiler için öngörülen yemeğin (aynı veya nakdi) direkt olarak işçiye yansıtılması ve firmaların haksız kazanç sağlamalarının önüne geçilmesidir.

d) Bakanlığımız Müfettişlerince yapılan incelemelerde; Bakanlığımıza bağlı İl ve İlçe Hastanelerince yapılan hizmet alım ihalelerinde işçilere "Yol Bedeli" verileceğine dair Şartnamelere hüküm konulduğu, İl ve İlçelerde işçilerin hastaneye toplu taşıma aracı ile gitmediği ve yol bedelinin firmalara ödenerek haksız kazanç sağlamalarına neden olduğu tespit edilmiştir. Bunun önlenmesini teminen, bazı küçük İl ve İlçe Hastanelerinin yapacağı hizmet alım ihalelerinde işçi maliyeti belirlenirken, hastanenin ilçe merkezine olan uzaklığı ve toplu taşıma araçlarının bulunup bulunmadığının tespit edilmesinden sonra "Yol Bedeli"nin işçi maliyet hesaplarına eklenmesi ve buna göre şartnamelere hüküm konulmasına dikkat edilmesi gerekmektedir.

Süreklilik Arz Eden Mal ve Hizmet Alımlarının Kesintiye Uğratılmadan Temini

Bazı kurumlarımızın süreklilik arz eden hizmet alımı ihalelerinde, ihale sürecinin herhangi bir sebeple tamamlanamaması veya uzaması durumunda hizmetin devamı için 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun Doğrudan Temin başlıklı 22 nci maddesinin (d) bendi uygulanarak ihtiyaçların giderildiği, anılan maddede belirtilen parasal limitin az olması nedeniyle de alımların iki veya üç günlük periyotlar halinde tekrarlandığı tespit edilmiştir.

Bu tür olumsuzluklara meydan verilmemesi ve ileride 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62/1 maddesi ile getirilen sınırlamadan (Bu Kanununun 21 ve 22 nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin % 10 unu Kamu İhale Kurulu'nun uygun görüşü olmadıkça aşamaz.) dolayı mağdur olunmaması bakımından; süreklilik arz eden ihtiyaçların temini için yapılan ihalelerde, ihale sürecinin herhangi bir sebeple uzaması halinde, ihtiyaçların kesintiye uğratılmadan temin edilebilmesi noktasında, 08.06.2004 tarih ve 25486 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2004 yılı Kamu İhale Genel Tebliği'nin XV-Süreklilik Arz Eden Mal ve Hizmet Alımlarının Kesintiye Uğratılmadan Temini başlığı altında yapılan (...Ancak yılın sonunda ya da ertesi yılın başında

çıkılan ihalelerde önceden öngörülemeyen nedenlerle ihale sürecinin uzadığı durumlarda süreklilik arz eden bu alımların kesintiye uğratılmamasını teminen, ihale sonuçlandırılıncaya kadar geçecek süre içindeki ihtiyaçların 4734 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin (b) bendindeki "idare tarafından önceden öngörülemeyen olaylar" kapsamında değerlendirilerek, anılan madde hükmüne veya 62 nci maddenin (ı) bendinde yer alan esaslar da dikkate alınarak aynı Kanununun 21 inci maddesinin (f) bendi ya da 22 nci maddesinin (d) bendinde belirtilen tutarlara kadar olanların bu maddelere göre temin edilebilmesi mümkün bulunmaktadır.) açıklamalar doğrultusunda hareket edilmesi gerekmektedir.

D- Temizlik Hizmet Alımı İhaleleri

Yaklaşık maliyetin tespitinde, asgari işçilik maliyetinin hesaplanması ve tekliflerin değerlendirilmesinde; 2004 Yılı Kamu İhale Genel Tebliği'nin birinci bölümünün XI.-F maddesinin değişik (16.10.2004 tarih ve 25615 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan) (b) fıkrasındaki hükümler dikkate alınarak iş ve işlemlerin gerçekleştirilmesi,

Temizlik hizmet alımı ihalelerinde iş deneyim belgesinde yatak sınırlaması konulmaması,

Temizlik firması elemanlarının; Hastane Enfeksiyon Komitesince, Enfeksiyon Komitesi bulunmayan hastanelerde ise, hastane temizliğinden sorumlu komisyon veya başhemşirelik tarafından 3 (üç) ayda bir (yeni başlayanların ise hemen) eğitime alınması, sözleşme süresi (Sözleşme süresi en az 6 ay olan ihalelerde) sonunda başarılı olanlara eğitim aldığını gösteren ve çalıştığı bölümü/birimi belirten hastane idaresince düzenlenen bir sertifika verilmesi, (İleriki yıllarda yapılacak olan hastane genel temizliği ihalelerinde isteklilerden sertifikalı personel çalıştırılması istenilmesi planlandığından bu konuda gereken hassasiyetin gösterilmesi)

Temizlik firması elemanlarının çalıştıkları yerleri ve çalışma saatlerini belirten isim listelerinin çalıştığı bölümlere asılması, kontrol teşkilatı veya muayene-kabul komisyonlarınca listelere göre rutin kontrollerin yapılması,

Daha fazla katılımın ve rekabetin sağlanması için, temizlik hizmetleri ile ilaçlama hizmetlerinin aynı yüklenici tarafından yapılmasının zorunlu olarak istenilmemesi ve ihale dokümanının ilaçlama işinin alt yüklenicilere yaptırılabilmesine imkan verecek şekilde düzenlenmesi,

Temizlik hizmet alımı ihalelerinde hizmet kalitesinin yükseltilmesi için, hizmet alımı kapsamında çalıştırılan her 10 kişiden en az 2'sinin lise mezunu olması şartının aranması gerekmektedir.

İhale dokümanına, her 50 kişiye; Ev Ekonomisi, Otelcilik Turizm Yüksek Okulu, Hemşirelik Yüksek Okulu, Sağlık İdaresi Yüksek Okulu vb. okul mezunu olan (Bunların bulunmadığı küçük il ve ilçelerde üniversite mezunu) bir ekip sorumlusunun, yüklenici firma tarafından görevlendirilmesi yönünde hüküm konulabilir.

Ayrıca, firma sahibinin iş başında devamlı bulunmaması halinde idare ile koordinasyonu sağlayacak ve işlerin genelini yönetecek sorumlu bir genel yönetici (Sağlık İdaresi Yüksek Okulu, İşletme, Otelcilik Turizm Yüksek Okulu vb. okul mezunu) istenilecektir.

Genel yönetici ve ekip sorumlularının ücreti yüklenici tarafından karşılanacak olup, yaklaşık maliyet tespitinde dikkate alınmayacaktır.

(İleriki yıllarda yapılacak olan hastane genel temizliği ihalelerinde bu yönde standartlar oluşturularak yukarıda belirtilen nitelikteki personelin istihdamının zorunlu tutulması planlanmaktadır.)

E- Yemek Hizmet Alımı İhaleleri

Yemek ihalelerinde yenilen yemek sayısı üzerinden ödeme yapılmasını teminen gerekli tedbirlerin alınması, Örneğin; kurum personeli için elektronik kart sisteminin uygulanması, yatan hastalar için ise, her öğün hastalara verilen yemek sayısını tespit etmek üzere sorumlu hemşirenin işlem tutanağı düzenlenmesi gibi,

Yemek hizmetleri alımında kapasite raporu istenirken günlük öğün miktarından fazla kapasite raporu istenilmemesi,

Yemek hizmetlerinde çalışan personelin periyodik muayenelerinin yaptırılması,

Muayene komisyonunca mutfak, yemekhane ve yemeklerin kontrollerinin yapılarak hizmetlerin ihale dokümanına uygun olarak sunulmasının sağlanması,

Yemek ihalelerinde yeterlilik kriteri olarak istenilen iş deneyim belgelerinde yatak sayısı şartı ve sadece hastane işi yapıyor olma şartı gibi rekabeti önleyici hükümlere yer verilmemesi,

Yemek ihaleleri şartnamelerinde yer alan yemek ve kahvaltı gramajlarının, Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliğinde belirtilen gramajların üstünde olmaması gerekmektedir. Günlük ya da haftalık yemek listelerinin karşılıklarına gramajları da yazılıp personelin ve hastaların görebileceği bir yere asılarak hizmetten faydalananlarca denetlenmesinin sağlanması,

gerekmektedir.

F- Hizmet Alımlarında Dikkat Edilmesi Gereken Önemli Bazı Hususlar

Hizmet alımı kapsamında çalıştırılan işçilerin hakları (özellikle işçi ücretleri) ve çalışma şartları hususunda, Hizmet İşleri Genel Şartnamesi'nin 6. Bölümünde yer alan hükümlere göre hareket edilmesine dikkat edilmesi,

İşçi alacaklarının (nakdi olarak verilmesi öngörülen durumlarda yemek ve yol bedelleri de dahil olmak üzere) işçiler adına açılacak banka hesaplarına yatırılmasının sağlanması,

İşçi ücretlerinden kaynaklanan SSK primlerinin ve vergilerin yatırılmasının sağlanması,

Bundan böyle yapılacak ihalelerde; firma tarafından ödeme yapılacak aya ilişkin işçi ücretleri ve bu ücretlere ilişkin SSK primleri ile vergilerin ilgili yerlere yatırıldığını gösteren belgeler ibraz edildikten sonra, firmaya o ay ki hak edişinin ödeneceği yönünde ihale dokümanına hüküm

konulması,

Firmaya hak edişi ödenirken, ödeme yapılacak aya ilişkin işçi ücretleri ve bu ücretlere ilişkin SSK primleri ile vergilerin ilgili yerlere yatırıldığına dair belgelerin mutlaka istenilmesi ve bu belgelerin gerektiğinde teyidinin yapılması,

Hizmet alımları kapsamında, yüklenici bütün giderleri kendisine ait olmak üzere hizmetinde çalışanlar için, gerek tek tek ve gerekse topluca yaşadıkları ve çalıştıkları yerler bakımından, yürürlükte olan sağlık ve güvenlik mevzuatı hükümlerine uygun olarak her türlü sağlık önlemlerini almak ve çalışanların yerel şartlara göre sağlıklı bir şekilde yiyip içmeleri, hastalıklardan korunmaları, hastalık veya bir kaza halinde tedavileri konularında ilgili mevzuat hükümlerine ve idare veya kontrol teşkilatının kendisine vereceği talimata uymak zorunda olduğunun bilinmesi,

4857 sayılı İş Kanunu'nun Kamu Makamlarının ve Asıl İşverenlerin Hakedişlerinden Ücreti Kesme Yükümlülüğü başlıklı 36 ncı maddesinde; "..... Anılan müteahhitlerin bu işverenlerdeki her çeşit teminat ve hakedişleri üzerinde yapılacak her türlü devir ve el değiştirme işlemleri veya haciz ve icra takibi bu işte çalışan işçilerin ücret alacaklarını karşılayacak kısım ayrıldıktan sonra, kalan kısım üzerinde hüküm ifade eder." hükmü yer aldığından, hizmet alımları kapsamında yüklenici alacaklarına karşı başlatılan haciz ve icra takibinde, işçi alacaklarına öncelik tanınması,

gerekmektedir.

III- İHALE BİLGİ SİSTEMİ ve YAKLAŞIK MALİYET

Bilindiği üzere, Bakanlığımıza bağlı kurum ve kuruluşlarca ihtiyaçlarının giderilmesi amacıyla yapılan ihaleler sonucu ortaya çıkan fiyatlar arasındaki aşırı fiyat farklılıklarını önlemek ve kurumlarımızın yaklaşık maliyet tespitinde gerçekçi fiyatlara daha hızlı ulaşmalarını sağlamak amacıyla, kurumlarımızca yapılan ihale sonuçlarının mahallinde ve web üzerinden merkezi veri tabanına girilmesini, veri tabanına aktarılan verilerin kurum, il veya Türkiye genelinde izlenmesini sağlayacak bir program geliştirildiği, ayrıca bu programın (İhale Bilgi Sistemi) hazır modüllerinin 01.09.2004 tarihinde kullanıma açılacağı ve kurumlarımızın 01.01.2004 tarihinden itibaren yapılan ve bundan sonra yapılacak olan ihalelerin sonuçlarına ait verileri bu sisteme en geç 1 ay içinde aktarmaları gerektiği, 23 Ağustos 2004 tarihli ve 4628 sayılı (Genelge No: 2004/109) genelge ile kurumlarımıza bildirilmişti. Sistemin sağlıklı işlemesi için sözleşmeye bağlanan her ihaleye ait bilgilerin en geç 3 gün içinde sisteme (hazır modüllere) aktarılması gerekmektedir.

Yaklaşık Maliyetin nasıl tespit edileceği Uygulama Yönetmeliklerinde detaylı bir şekilde açıklanmış ve yaklaşık maliyet hesaplamalarında dikkate alınacak fiyatlar arasında "ihaleyi yapan idare veya diğer idarelerce gerçekleştirilmiş fiyatlar/ücretler" sıralanmıştır. Bu nedenle yaklaşık maliyet tespitinde daha gerçekçi fiyatlara ulaşılabilmesi için, Sağlık Bakanlığı İhale Bilgi Sistemine aktarılan, kurumlarımıza ait ihale sonuçlarına ilişkin verilerden mutlaka faydalanılması gerekmektedir.

Diğer taraftan yaklaşık maliyet tespitinde;

İhalelerde ihale konusu işin en ekonomik bir şekilde temin edilmesinde, yaklaşık maliyetin gerçekçi tespit edilmesinin önemi büyük olduğundan, yaklaşık maliyet tespiti araştırmalarının çok yönlü yapılması ve yeteri kadar zaman ayrılarak günün koşullarına uygun doğru ve gerçekçi fiyatlara ulaşılmaya çalışılması,

Malzemeli yemek ihalelerinde, şartnamedeki kahvaltı ve yemek malzeme gramajlarının fiyatlandırılması yoluyla tespit edilen yemek ve kahvaltı malzeme maliyetine, çalıştırılacak personelin (niteliklerine göre tahmini piyasa fiyatlarından ücretlendirilerek) işçilik maliyetlerinin, kullanılacak demirbaş malzemenin kullanım bedelinin ve firma karının da eklenmesi suretiyle bulunacak maliyete göre ihaleye çıkılması,

İlaç ve serum alımı gibi ihalelerin yaklaşık maliyet tespitinde, klinik ambalaj formu fiyatının baz alınması,

gerekmektedir.

IV- İHALELERDE İSTEKLİLERDEN İSTENECEK BİLGİ VE BELGELER

Kamu İhale Kurumunca hazırlanan ihale istatistiklerin incelenmesinde; Kurumun almış olduğu uyuşmazlık kararlarının büyük çoğunluğunun Bakanlığımıza bağlı taşra birimlerince yapılan ihalelere ilişkin olduğu, bu kararların büyük kısmının da isteklilerden istenilen belgelerin ihale komisyonlarınca kabul edilmemesinden veya idarelerce hatalı belge istenilmesinden kaynaklanan şikâyet ve itiraz başvuruları ile ilgili olduğu görülmektedir.

Dolayısıyla idarelerce ihalelere katılım için isteklilerden istenen belge sayısının fazla olması ve/veya bu belgelerin değerlendirilmesinde hata yapılması, ihale işlemlerinin sonuçlanmasında önemli gecikmelere ve iptallere yol açmaktadır.

Kamu İhale Kurumu tarafından yayımlanan ihale uygulama yönetmeliklerinde, ihalelere katılım için ve isteklilerin ekonomik ve mali yeterliği ile mesleki ve teknik yeterliğinin belirlenmesinde değerlendirilmek üzere, ihalelerin niteliği ve yaklaşık maliyetin büyüklüğüne göre, idarelerce istenilebilecek belgelerin neler olduğu ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Bu çerçevede;

A-- Mal Alım İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 29 uncu maddesine göre;

a) Yaklaşık maliyetine bakılmaksızın yapılan her türlü mal alım ihalelerinde; isteklinin mesleki faaliyetini sürdürdüğünü ve teklif vermeye yetkili olduğunu gösteren belgelerin,

b) Özel bir imalat süreci gerektiren mal alım ihalelerinde; (Özel İmalat: Piyasada hazır halde alınıp satılmayan, projelendirme veya bir talep üzerine üretimi yapılacak olan, özel ihtisas ve üretim tekniği gerektiren işleri ifade eder.)

b.1) Yaklaşık maliyeti eşik değere eşit veya bu değer on katına kadar olanlarda, bankalardan temin edilecek isteklinin mali durumu ile ilgili belgeler veya isteklinin bilançosu veya bilançosunun gerekli görülen bölümleri, yoksa bunlara eşdeğer belgelerinden en az birinin,

b.2) Yaklaşık maliyeti eşik değerin on katına eşit veya bu değeri aşarlarda;

- Bankalardan temin edilecek isteklinin mali durumu ile ilgili belgelerin,

- İsteklinin ilgili mevzuatı uyarınca yayınlanması zorunlu olan bilançosu veya bilançosunun gerekli görülen bölümleri, yoksa bunlara eşdeğer belgelerinin,

- İsteklinin iş hacmini gösteren belgelerin,

- İş deneyim belgelerinin,

idarelerce istenilmesi zorunludur.

Ancak, 4734 sayılı Kanununun 10 uncu maddesi ve Yönetmelikte belirlenen esaslar çerçevesinde; özel bir imalat süreci gerektirmeyen mal alım ihaleleri ile özel bir imalat süreci gerektirmekle birlikte ilk defa üretimi yapılacak olan mal alım ihalelerinde, ihale konusu alımın niteliğine uygun biçimde istenecek belgeler ile (b) bendinde belirtilen ihalelerde yukarıda sayılanlar dışında istenecek ek belgeler ilgili idarece belirlenir.

B- Hizmet Alım İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 36 ncı maddesine göre;

a) Yaklaşık maliyeti eşik değerin altında kalan hizmet alımı ihalelerinde;

1) İsteklinin mesleki faaliyetini sürdürdüğünü ve teklif vermeye yetkili olduğunu gösteren belgelerin,

2) İsteklinin organizasyon yapısına ve ihale konusu işi yerine getirmek için yeterli sayıda ve nitelikte personel çalıştırdığına veya çalıştıracağına ilişkin belgelerin,

3) İsteklinin ihale konusu iş veya benzer işlerdeki deneyimini gösteren belgelerin,

idarelerce istenilmesi zorunludur.

Ancak, yaklaşık maliyeti 4734 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinin (b) bendinin 2 nci alt bendinde hizmet alımları için öngörülen üst limit tutarının (2005 yılı için 99.039,00 YTL'nin) altında kalan hizmet alımı ihalelerinde (mimarlık ve mühendislik, etüt ve proje, harita ve kadastro, imar uygulama hizmetleri hariç); sadece isteklinin mevzuatı gereği ilgili odaya kayıtlı olarak faaliyette bulunduğunu ve teklif vermeye yasal olarak yetkili olduğunu kanıtlayan belgeler istenir. Yönetmelikte düzenlenen diğer belgeleri idare işin özelliğini dikkate alarak isteyebilir.

b) Yaklaşık maliyeti 4734 sayılı Kanununun 8 inci maddesinde hizmet alımları için öngörülen eşik

değerin altında kalan ihalelerden; mimarlık ve mühendislik, etüt ve proje, harita ve kadaströ, imar uygulama hizmet alımları ile muhasebe, mesleki eğitim, fotoğraf, film, fikrî ve güzel sanatlar gibi sunulacak hizmetin niteliğinin hizmet sunucusunun ya da personelinin kişisel veya mesleki becerisine bağlı olan hizmet alımı ihalelerinde; (a) bendinde sayılan belgelere ilave olarak, isteklinin kendisinin veya yönetici kadrosu ile işi yürütecek teknik personelinin eğitimi ve mesleki niteliklerini gösteren belgeler istenir.

c) Muhasebe, mesleki eğitim, fotoğraf, film, fikrî ve güzel sanatlar gibi hizmetler ile finansal kiralama hariç olmak üzere yaklaşık maliyeti 4734 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde hizmet alımları için öngörülen eşik değere eşit veya eşik değeri aşan hizmetlerin ihalelerinde ise (a) ve (b) bentlerinde sayılan belgelere ilave olarak;

1) Bankalardan temin edilecek, isteklinin mali durumu ile ilgili belgelerin,

2) İsteklinin ilgili mevzuatı uyarınca yayınlanması zorunlu olan bilançosu veya bilançosunun gerekli görülen bölümleri, yoksa bunlara eşdeğer belgelerin,

3) İsteklinin iş hacmini gösteren toplam cirosu ve ihale konusu iş ile ilgili taahhüdü altındaki ve bitirdiği iş miktarını gösteren belgelerin,

İdarelerce istenilmesi zorunludur.

Yukarıda sayılan belgelerin dışında, 4734 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde yer alan diğer belgelerden hangilerinin isteneceği ve yeterlik değerlendirmesinde kullanılacağı, ihale konusu işin niteliğine uygun biçimde ve bu Yönetmelikte düzenlenen esaslar çerçevesinde ilgili idarece belirlenir.

İlk defa gerçekleştirilecek yeni bir hizmet türünün ortaya çıkması durumunda, daha önce bu hizmeti yerine getirmiş yeterli sayıda istekli bulunamaması nedeniyle rekabet koşullarının oluşmayacağı hizmet alımı ihalelerinde, idareler iş deneyimi aramayabilir.

C- Yapım İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 34 üncü maddesine göre;

a) Yaklaşık maliyeti 4734 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin (c) bendinde belirtilen eşik değerin altında kalan yapım işleri ihalelerinde;

1) Bankalardan temin edilecek, isteklinin mali durumu ile ilgili belgelerin,

2) İsteklinin mesleki faaliyetini sürdürdüğünü ve teklif vermeye yetkili olduğunu gösteren belgelerin,

3) İsteklinin ihale konusu iş veya benzer işteki deneyimini gösteren belgelerin,

İdarelerce istenilmesi zorunludur.

Ancak, yaklaşık maliyeti 4734 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin (c) bendinde belirlenen eşik değerin altında kalmakla birlikte aynı Kanunun 13 üncü maddesinin (b) bendinin 2 nci alt bendinde yer alan üst limit tutarının da altında kalan yapım işlerinde yalnızca isteklinin mevzuatı gereği ilgili odaya kayıtlı olarak faaliyette bulunduğunu ve teklif vermeye yasal olarak yetkili olduğunu kanıtlayan belgeler ile iş deneyim belgesinin aranması zorunludur. Yönetmelikte düzenlenen diğer belgeleri idare için özelliğini dikkate alarak isteyebilir.

b) Yaklaşık maliyeti 4734 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin (c) bendinde belirtilen eşik değere eşit ve bu değeri aşan yapım işleri ihalelerinde;

- 1) Bankalardan temin edilecek, isteklinin mali durumu ile ilgili belgelerin,
- 2) İsteklinin, ilgili mevzuatı uyarınca yayınlanması zorunlu olan bilançosu veya bilançosunun gerekli görülen bölümleri, yoksa bunlara eşdeğer belgelerin,
- 3) İsteklinin iş hacmini gösteren toplam cirosu ve ihale konusu iş ile ilgili taahhüdü altındaki ve bitirdiği iş miktarını gösteren belgelerin,
- 4) İsteklinin mesleki faaliyetini sürdürdüğünü ve teklif vermeye yetkili olduğunu gösteren belgelerin,
- 5) İsteklinin ihale konusu iş veya benzer işlerdeki deneyimini gösteren belgelerin,

İdarelerce istenilmesi zorunludur.

Yukarıda sayılanlara ilave olarak 4734 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinde yer alan diğer belgelerden hangilerinin isteneceği ve yeterlik değerlendirmesinde kullanılacağı, ihale konusu işin niteliğine uygun biçimde ve yönetmelikte belirlenen esaslar çerçevesinde ilgili idarece belirlenir.

Ayrıca, aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesinde ve sözleşmenin uygulanması aşamasında kullanılmak üzere, idarelerce isteklilerden tekliflerinin ekinde; anahtar teslimi götürü bedel işlerde, teklif bedelini oluşturan iş kalemleri ve/veya iş gruplarına ait miktarlar ve bunlara ait birim fiyatlar ile bu fiyatlara ilişkin idarenin tanımladığı yapım şartlarına uygun analizler ve teklif bedelini gösteren hesap cetveli; teklif birim fiyatlı işlerde ise, teklif edilen fiyatlara ilişkin idarenin tanımladığı yapım şartlarına uygun analizler, istenebilir.

D- Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 32 nci maddesine göre ise;

- a) İsteklinin mesleki faaliyetinin sürdürdüğünü ve teklif vermeye yetkili olduğunu gösteren belgelerin,
- b) İsteklinin organizasyon yapısına ve ihale konusu işi yerine getirmek için yeterli sayıda ve

nitelikte personel çalıştırdığına veya çalıştıracağına ilişkin belgelerin,

c) İsteklinin ihale konusu iş veya benzer işlerdeki deneyimini gösteren belgelerin,

d) İsteklinin kendisinin, yönetici kadrosunun ve işi yürütecek teknik personelinin eğitimi ile mesleki niteliklerini gösteren belgelerin,

e) Bankalardan temin edilecek, isteklinin mali durumu ile ilgili belgelerin,

f) İsteklinin ilgili mevzuatı uyarınca yayımlanması zorunlu olan bilânçosu veya bilançosunun gerekli görülen bölümleri, yoksa bunlara eşdeğer belgeleri veya serbest meslek kazanç defteri özetinin,

g) İsteklinin iş hacmini gösteren son iki yıl içerisinde yapmış olduğu cirosu veya ihale konusu iş ile ilgili taahhüdü altındaki ve bitirdiği iş miktarını gösteren belgelerin.

İdarelerce istenilmesi zorunludur.

Bu çerçevede, yönetmeliklerde ihalelere katılım için gerekli belgeleri; istenilmesi zorunlu belgeler ve istenilmesi idarelerin inisiyatifine bırakılmış belgeler olarak, iki gruba ayırmak mümkün olabilecektir.

Sağlık sektörü ile ilgili alımların insan sağlığı açısından göz ardı edilemez bir önemi bulunduğu kuşkusuzdur. İhtiyaç duyulan yapım işi ve özellikle mal ve hizmet alımlarının ihtiyaç duyulduğu anda ve gerektiği miktarda temin edilerek sağlık hizmetlerinin sunumunda kullanılması büyük önem arz etmektedir. Öte yandan ihalelere verilen teklif sayısının ve rekabetin yüksek olması da, kamu kaynaklarının verimli ve etkili kullanılması açısından son derece önemlidir.

Yapılan bu açıklamalar ışığında; idarelerce ihaleye katılım için istenilmesi zorunlu belgeler dışında, idarelerin inisiyatifine bırakılmış diğer belgelerin seçiminde, gereksiz yere hassasiyet gösterilerek ihalenin niteliğine göre çok sayıda belgenin istenilmesinden mümkün olduğu kadar kaçınılması ve istenilen belgelerin ihale komisyonlarınca değerlendirilmesinde dikkatli olunması gerektiği kaçınılmazdır. Bu şekilde; ihalelere katılımın ve rekabetin artacağı, basit hatalardan ötürü şikâyet ve itiraz başvurularının azalacağı ve ihtiyaç duyulan mal ve hizmetler ile yapım işlerinin geciktirilmeden temin edilmesinin mümkün olacağı değerlendirilmektedir.

V- ÖDEMELER

Müteahhit alacaklarının ödenmesinde uyulacak esaslar;

Satın alınacak mal veya hizmetin bedelinin ne şekilde ve ne zaman ödeneceğinin; kurumun gelir-gider dengesi çerçevesinde tip şartname ve tip sözleşmelerde belirtilmesi ve buna kesinlikle uyulması,

Borçlar için belirli bir ödeme planının Saymanlıkla koordineli bir şekilde hazırlanması, ödeme günlerinde kimlere ne miktarda ödeme yapılacağına haftalık veya aylık listeler halinde

belirlenmesi,

Süreklilik arz eden ve eleman çalıştırılan yemek, temizlik gibi hizmet alım bedellerinin ödemelerine öncelik tanınması, diğer ödemeler için ise, ilgilileri her türlü şaibeden uzak tutacak kriterlerin (fatura tarihi gibi) dikkate alınması,

Ödeme planının hastane içinde alacaklıların görebileceği bir yerde asılı bulundurulması,

Ödeme günü müracaat edemeyen alacaklıların ödemelerinin mümkün olduğu takdirde banka hesaplarına aktarılması, bu uygulamanın tüm alacaklılar için usul haline getirilmesinin faydalı olacağı,

Ödeme planının denetim ve incelemelerde ibraz edilmek üzere muntazam bir şekilde dosyalanıp muhafaza edilmesi,

Muayene ve kabul işlemleri ile tahakkuk işlemlerinin gecikmeye mahal bırakılmadan biran önce yapılması,

gerekmektedir.

VI- İHALELERE KATILMAKTAN YASAKLAMA

İdarelerin, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nda sayılan ihalelere katılmaktan yasaklamayı gerektirir fiil veya davranışları tespit etmeleri halinde, yasaklama cezası verilmek üzere Bakanlığa bildirmeleri Kanun gereğidir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 58 inci maddesinin 4 üncü fıkrası gereği, Bakanlığımızca yasaklama kararlarının, yasaklamayı gerektiren fiil veya davranışın tespit edildiği tarihi izleyen en geç 45 gün içinde verilmesi gerektiğinden, Bakanlığımıza bağlı kurumların yasaklamayı gerektirir durumu, tespit ettikleri tarihten itibaren en geç bir hafta içerisinde konuyla ilgili tüm bilgi ve belgelerle birlikte Bakanlığımıza bildirmeleri gerekmektedir.

Yasaklamayı gerektirir durumun Bakanlığımıza geç bildirilmesinden dolayı yasaklama kararı verilememesi durumunda, ilgililer hakkında gerekli işlemler başlatılacaktır.

İhalelere katılanlar hakkında ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilmesi halinde 4734 sayılı Kanunun 58 ve 4735 sayılı Kanunun 26 ncı maddelerinin 2 nci fıkraları uyarınca;

İhalelere katılmaktan yasaklama kararı verilen tüzel kişilerin şahıs şirketi olması halinde şirket ortaklarının tamamı hakkında,

Sermaye şirketi olması halinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olan gerçek veya tüzel kişi ortaklar hakkında

Haklarında yasaklama kararı verilenlerin gerçek veya tüzel kişi olması durumuna göre;

Ayrıca,

Bir şahıs şirketinde ortak olmaları halinde bu şahıs şirketi hakkında da

Sermaye şirketinde ortak olmaları halinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olmaları kaydıyla bu sermaye şirketi hakkında da,

4734 sayılı Kanununun 58 ve 4735 sayılı Kanununun 26 ncı maddelerinde belirtilen usulde ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilmesi gerektiğinden Bakanlığımıza yapılacak bildirimlerde bu hususlara dikkat edilmesi gerekmektedir.

İdarelerce, bu konuda ayrıca haklarında ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilenlerce beyan edilenin dışında varsa bunların ortaklarının ve/veya ortaklıklarının tespit edilmesi amacıyla ilgili kamu kurum ve kuruluşları ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile gerekli koordinasyonun sağlanıp, araştırmaların yapılması da önem taşımaktadır.

4734 sayılı Kanununun 59 uncu ve 4735 sayılı Kanununun 27 nci maddelerine istinaden, ihalelere katılmaktan yasaklamayı gerektiren ve suç teşkil eden fiil veya davranışlarda bulunanlar hakkında Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulması gerekmektedir.

Yasaklama durumunun Bakanlığımıza bildirirken;

2004 Yılı Kamu İhale Genel Tebliğ'i ekinde yer alan bilgi formlarının (Ek:2 ve Ek:3) eksiksiz doldurularak ve imzalanarak,

Yasak fiil veya davranışın tespitini gösterir bilgi ve belgelerin (ihale kararı, sözleşmeye davet, ihtarname, sözleşme fesih vb.) suretlerinin gönderilmesi,

Sermaye hisse oranlarını gösteren ticaret sicil gazetesini suretinin,

Ticaret odası belgesinin suretinin,

Ortaklık/hisse beyanı belgesinin suretinin,

Açık tebligat adresinin,

Ortak şahıs ise, bu ortağın T.C. Kimlik Numarasının gönderilmesi,

gerekmektedir.

(Bakanlığımıza gönderilen tüm suret belgelerin aslı gibidir yapılarak gönderilmesi)

VII- MUAYENE VE KABUL İŞLEMLERİ

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşlarının, bu Kanun hükümlerine göre yaptıkları ihaleler sonucunda idareye teslim edilen mal, hizmet ve yapım

işlerine ilişkin muayene ve kabul işlemlerinin, Kamu İhale Kurumunca yayımlanan Muayene ve Kabul Yönetmelikleri hükümlerine göre yürütülmesi gerekmektedir.

VIII- FİYAT FARKI

4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre yapılacak olan ihalelerde fiyat farkı verilebilmesi için, Bakanlar Kurulunca kararlaştırılan ve 31.12.2002 tarih ve 24980(3.Mükerrer) sayılı Resmi Gazete yayımlanan “.....Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esaslar”a göre hareket edilmesi gerekmektedir.

Fiyat farkı uygulamasında dikkat edilmesi gereken en önemli husus, söz konusu ihalelerin idari şartname ve sözleşmelerine yukarıda bahsedilen esaslara göre hüküm konulması gerektiğidir.

IX- İHALELERE KARŞI YAPILACAK İDARİ BAŞVURULAR (ŞİKAYETLER)

Bilindiği üzere ihale süreçlerine ilişkin şikayet başvurularının ve hukuka aykırılık iddialarının incelenmesine ilişkin usul ve esaslar, Kamu İhale Kurumu tarafından hazırlanan ve 24.05.2004 tarih ve 25471 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “İhalelere Karşı Yapılacak İdari Başvurularda Ait Yönetmelik”te açıkça belirtilmiştir. İhale süreçlerine ilişkin şikayet başvurularında anılan Yönetmelik hükümlerine göre hareket edilmesi gerekmektedir. Birlikte aşağıda belirtilen hususların tekrarlanmasında fayda görülmemiştir.

Yapılan şikayetlerin sözleşme imzalanmamışsa ve yapım müteahhidi, tedarikçi veya hizmet sunucusunun şikâyete yol açan durumların farkına vardığı veya farkına varmış olması gerektiği tarihi izleyen onbeş gün içinde yapılmışsa dikkate alınacağına,

Şikayet başvurusu yapanın şikayet ehliyetinin olup olmadığına,

Başvuru dilekçesinin gerekli bilgi ve belgeleri içerip içermediğine,

Şikayet başvurusu sonuçlandırılmadıkça veya ivedilik ve kamu yararı bulunması nedeniyle ihale işlemlerine devam edilmesi ihale yetkilisince onaylanmadıkça sözleşme imzalanmamasına,

İhale işlemlerine devam edilmesi konusunda gerekçeli olarak alınan bu onay, sözleşme imzalanmadan en az yedi gün önce şikâyette bulunan aday veya istekliye tebliğ edilmiş olmasını sağlamak üzere gerekli süre dikkate alınarak bildirilmesine, (İdarece usulüne uygun bildirim yapılmadan sözleşme imzalanmışsa, ihale kararının ve sözleşmenin hükümsüz sayılacağı bilinmelidir.)

Şikayet başvurusu ve şikayet başvurusundan sonraki safhada ihale sürecinin devamına ilişkin alınacak kararlarda, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun ilgili maddeleri ile birlikte ve İhalelere Karşı Yapılacak İdari Başvurularda Ait Yönetmelikte belirtilen sürelerle uyulmasına,

dikkat edilmesi gerekmektedir.

Yukarıda yapılan tüm açıklamalara bağlı olarak;

Döner sermaye kaynaklarından yapılacak alımlarda ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda hareket edilmesine azami dikkat gösterilmesi,

Bu genelge ile getirilen yeni düzenlemelerin, sözleşmeye bağlanmış ve ilana çıkmış ihaleleri kapsamadığının bilinmesi,

Bu genelgede yer alan açıklamaların, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümlerinde ve bu kanunlara dayanılarak Kamu İhale Kurumunca hazırlanan ikincil mevzuatta yapılacak değişikliklere aykırı olması halinde geçersiz kalacağına bilinmesi,

Hususlarında bilgilerinizi ve konunun iliniz döner sermayeli kurum ve kuruluşlarının satın alma işlemlerinde (yaklaşık maliyet tespitinde, teknik ve idari şartname hazırlıklarında, ihale komisyonlarında, muayene ve kabul komisyonlarında) görev yapan tüm personele duyurulması hususunda gereğini önemle rica ederim.

Prof.Dr.Necdet ÜNÜVAR

Bakan a.

Müsteşar

Kaynak:www.saglik.gov.tr